

**ARMOEDEMONITOR
GEMEENTE LANGEDIJK 2017**

Armoedemonitor gemeente Langedijk 2017

Een onderzoek naar de grootte en samenstelling van de minimapopulatie in de gemeente Langedijk.

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Langedijk

Datum

Juni 2018

Auteurs

Anne-Wil Hak
Michelle Ellens

Databewerking

Wim Zijlema

KWIZ

Stavangerweg 23 - 5
9723 JC Groningen
050 - 5252473
contact@kwiz.nl

Uitgave

Deze publicatie is een uitgave van KWIZ. Het overnemen van cijfers en / of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden veeleelvoudigd en / of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Samenvatting.....	3
1. Minima in beeld	5
1.1. Kenmerken minimahuishoudens	5
1.2. Langdurige minima	8
2. Kinderen in armoede	10
2.1. Kinderen in minimahuishoudens.....	10
3. Minimaregelingen	13
3.1. Regelingen voor het minimabeleid	13
3.2. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	13
3.3. Bijzondere bijstand	14
3.4. Individuele inkomensvoetstuk	14
3.5. Collectieve zorgverzekering.....	14
3.6. Computerregeling	15
3.7. MeedoenPas.....	15
3.8. Vergoeding ouderbijdrage	15
3.9. Jeugd sportfonds	16
3.10. Cumulatief gebruik inkomensregelingen	16
4. Minima met Wmo en schuldhulpverlening	18
4.1. Wmo.....	18
4.2. Schuldhulpverlening	19
4.3. Vergelijking gebruik regelingen minima en niet-minima	20
5. Het armoedebeleid in perspectief	21
5.1. Kenmerken doelgroep armoedebeleid	21
5.2. Gebruik minimaregelingen	22
5.3. Gebruik regelingen in vergelijkend perspectief.....	23
Bijlage 1. Verantwoording	24
Bijlage 2. Bevolkingskarakteristieken	26
Bijlage 3. Kenmerken kinderen	28
Bijlage 4. Afkortingen	29

Inleiding

De gemeente Langedijk voert een actief minimabeleid gericht op de preventie en bestrijding van armoede. De armoedemonitor beschrijft de omvang en doelgroep van het armoedebeleid op 1 november 2017. Het gebruik van de regelingen is gemeten over de periode 1 november 2016 tot 1 november 2017.

Opzet van het onderzoek

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van registratiegegevens van de verschillende lokale en landelijke regelingen die de gemeente uitvoert. Daarbij gaat het om de volgende voorzieningen: de Participatiewet, minimaregelingen, collectieve zorgverzekering, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), schuldhulpverlening en wettelijke schuldsanering (Wsnj). Met behulp van de Basisregistratie Personen (BRP) zijn de gebruikersgegevens op huishoudniveau gegroepeerd. Op deze manier ontstaat een samenhangend beeld op de omvang en samenstelling van de minimapopulatie, de mate van gebruik van regelingen en de overlap in het gebruik van voorzieningen op andere beleidsterreinen.

Leeswijzer

Na de samenvatting wordt in het eerste hoofdstuk de doelgroep voor het minimabeleid beschreven aan de hand van een aantal kenmerken. In hoofdstuk twee gaan we in op kinderen die opgroeien in een minimahuishouden. In het derde hoofdstuk worden alle regelingen die de gemeente kent in beeld gebracht en gaan we nader in op het cumulatief gebruik van voorzieningen. In het vierde hoofdstuk wordt het gebruik van de Wmo en schuldhulpverlening en de overlap met de minimahuishoudens in beeld gebracht. In het laatste hoofdstuk formuleren we een aantal conclusies en aanbevelingen.

Samenvatting

In totaal hebben 593 minimahuishoudens een inkomen tot 120 procent van het Wettelijk sociaal minimum (Wsm). Dat is 5 procent van alle huishoudens. Dit aandeel ligt onder het landelijk gemiddelde van 12 procent. Maar komt overeen met gemeenten van vergelijkbare grootte en inkomenspercentage voor het minimabeleid.

Huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond vaker minima

Huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond moeten vaker van een minimuminkomen rondkomen dan huishoudens met een andere achtergrond; 23 procent van alle niet-westerse huishoudens heeft een inkomen tot 120 procent Wsm. Door de komst van statushouders is deze groep in veel gemeenten een stuk groter (geworden).

Huishoudens met een ander inkomen dan AOW of bijstand

In de gemeente Langedijk heeft bijna een derde van de minimahuishoudens een overig inkomen zoals WW, WIA, loon etc. In deze groep zitten veel alleenstaanden, ouder dan 45 jaar, met een Nederlandse achtergrond.

Langdurige minima

Een derde belangrijke doelgroep zijn de huishoudens die al langer dan drie jaar een inkomen tot 120 procent Wsm hebben. In de gemeente Langedijk behoort de helft (295 huishoudens) van alle minimahuishoudens tot de langdurige minima.

Kinderen

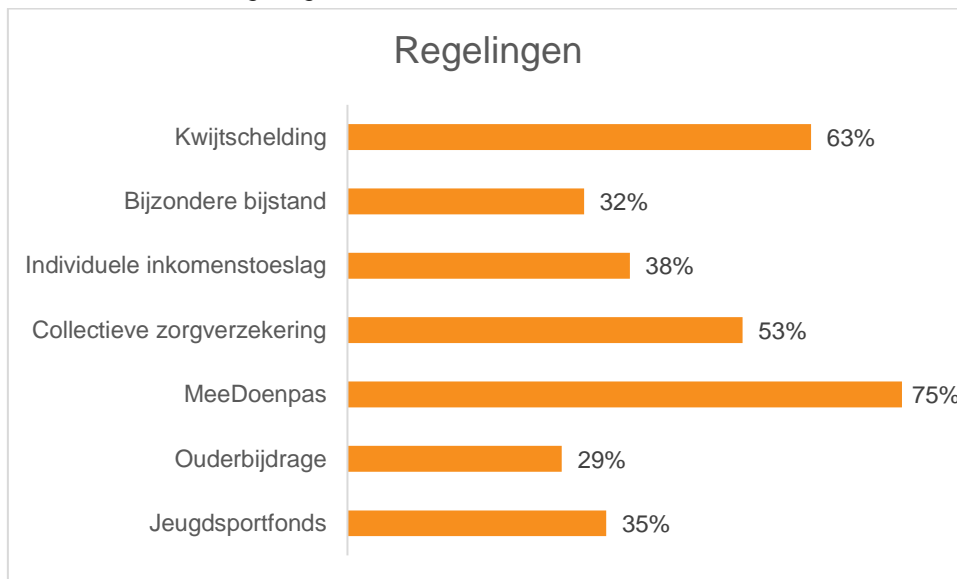
In totaal groeien 363 kinderen in de leeftijd tot 18 jaar op in een minimahuishouden. Dit is 6 procent van alle kinderen in de gemeente. Kinderen in een eenoudergezin hebben meer kans op armoede dan kinderen die opgroeien in een gezin met twee ouders; 25 procent tegenover 4 procent. Ook in gezinnen met een niet-westerse migratieachtergrond is het aandeel kinderen hoger dan gemiddeld; meer dan een derde van de kinderen uit een dergelijk gezin groeit op in een minimahuishouden.

Multi-problematiek

Minimahuishoudens maken vaker gebruik van de Wmo en schuldhulpverlening dan huishoudens die geen minimuminkomen hebben. Bijna twintig procent van de minimahuishoudens heeft ook een Wmo-voorziening en dus een zorgvraag. Daarnaast is 9 procent van de minimahuishoudens in aanraking geweest met schuldhulpverlening.

Gebruik miniregelingen Langedijk

Tabel S1 Gebruik regelingen

In het algemeen is het gebruik van de regelingen in de gemeente Langedijk goed, ook in vergelijking met andere gemeenten. Vooral het gebruik van de collectieve zorgverzekering is hoog in vergelijking met landelijke en regionale cijfers. Het gebruik van de *individuele inkomenstoeslag* kan nog wel verbeterd worden.

1. Minima in beeld

In de gemeente Langedijk geldt voor een aantal gemeentelijke inkomensvoorzieningen een bovengrens van 120 procent van het wettelijk sociaal minimum (Wsm). In dit hoofdstuk beschrijven we de kenmerken van deze doelgroep op 1 november 2017. In bijlage 2 staan de karakteristieken van de gehele bevolking van de gemeente beschreven.

1.1. Kenmerken minimahuishoudens

De volgende tabel bevat een overzicht van het aantal en aandeel minimahuishoudens in de gemeente.

Tabel 1.1.1 Huishoudens naar inkomen in Langedijk

Inkomenspercentage t.o.v. Wsm	2017	
	Aantal	Aandeel
Tot 100%	488	4,2%
100% tot 120%	105	0,9%
<i>Subtotaal</i>	<i>593</i>	<i>5,1%</i>
Overig	10.952	94,9%
Totaal	11.545	100%

In 2017 zijn er 593 huishoudens in de gemeente die rondkomen van een inkomen tot 120 procent Wsm. In totaal heeft ruim 5 procent van alle huishoudens in de gemeente een minimuminkomen. Dit aandeel ligt onder het landelijk gemiddelde van 12 procent. Maar wanneer we naar gemeenten van dezelfde grootte en een inkomensnorm van 120 procent voor het armoedebeleid kijken, dan is een aandeel van 5 procent gemiddeld.

Inkomensbron

Als we de huishoudens met een inkomen tot 120 procent van het sociaal minimum uitsplitsen naar hoofdkomen zien we de volgende verdeling.

Tabel 1.1.2 Inkomensbron minima, inkomen tot 120%

Inkomensbron	2017	
	Aantal	Aandeel
Participatiewet	268	45%
AOW	114	19%
Ander inkomen	211	36%
Totaal	593	100%

Ruim 45 procent van alle minima met een inkomen tot 120 procent Wsm moet rondkomen van een bijstandsuitkering, dat zijn 268 huishoudens. Daarnaast zijn er 114 minimahuishoudens waarvan het oudste gezinslid pensioengerechtigd is waar uitsluitend een AOW-inkomen binnenkomt. Tenslotte hebben 211 huishoudens een ander hoofdkomen, waarvan we de hoogte kennen maar niet weten uit welke componenten dit bestaat.

Huishoudtype

Het volgende overzicht geeft het huishoudtype van de minimahuishoudens weer.

Tabel 1.1.3 Huishoudtype minima, inkomen tot 120%

Huishoudtype	2017		Aandeel van alle huish.
	Aantal	Aandeel	
Alleenstaand	276	46%	9%
Eenoudergezin	106	18%	24%
Meerp. zonder kinderen	118	20%	2%
Meerp. met kinderen	93	16%	3%
Totaal	593	100%	5%

**leeswijzer: van de 593 minimahuishoudens zijn 276 een alleenstaand huishouden. Dat is 46 procent. Als we de alleenstaande minimahuishoudens afzetten tegen alle alleenstaande huishoudens in de gemeente dan zien we dat 9 procent van al deze huishoudens minima is (kolom 'aandeel'). Onder eenoudergezinnen is dat aandeel 24 procent en in totaal is 5 procent van alle huishoudens minima

Alleenstaanden vormen de grootste groep in de minimapopulatie; 46 procent van alle minima is alleenstaand. Daarnaast heeft 24 procent van de huishoudens kinderen. Afgezet tegen alle huishoudens in de gemeente zijn het de eenoudergezinnen die vaker een minimuminkomen hebben; bijna een kwart van alle eenoudergezinnen heeft een inkomen tot 120 procent Wsm.

Leeftijd

De volgende tabel geeft een overzicht van de huishoudens op basis van de leeftijd van de oudste persoon in het huishouden.

Tabel 1.1.4 Leeftijdsopbouw minimahuishoudens, inkomen tot 120%

Leeftijdscategorie	2017		Aandeel van alle huish.
	Aantal	Aandeel	
Tot 27 jaar	32	5%	12%
27 tot 45 jaar	213	36%	8%
45 tot AOW-leeftijd	234	40%	5%
AOW-leeftijd	114	19%	3%
Totaal	593	100%	5%

De grootste groep huishoudens heeft een leeftijd tussen de 45 jaar en de AOW-leeftijd. De laatste kolom laat het aandeel minima ten opzichte van alle huishoudens zien. Hoe ouder, hoe minder kans op armoede.

Geografische verdeling

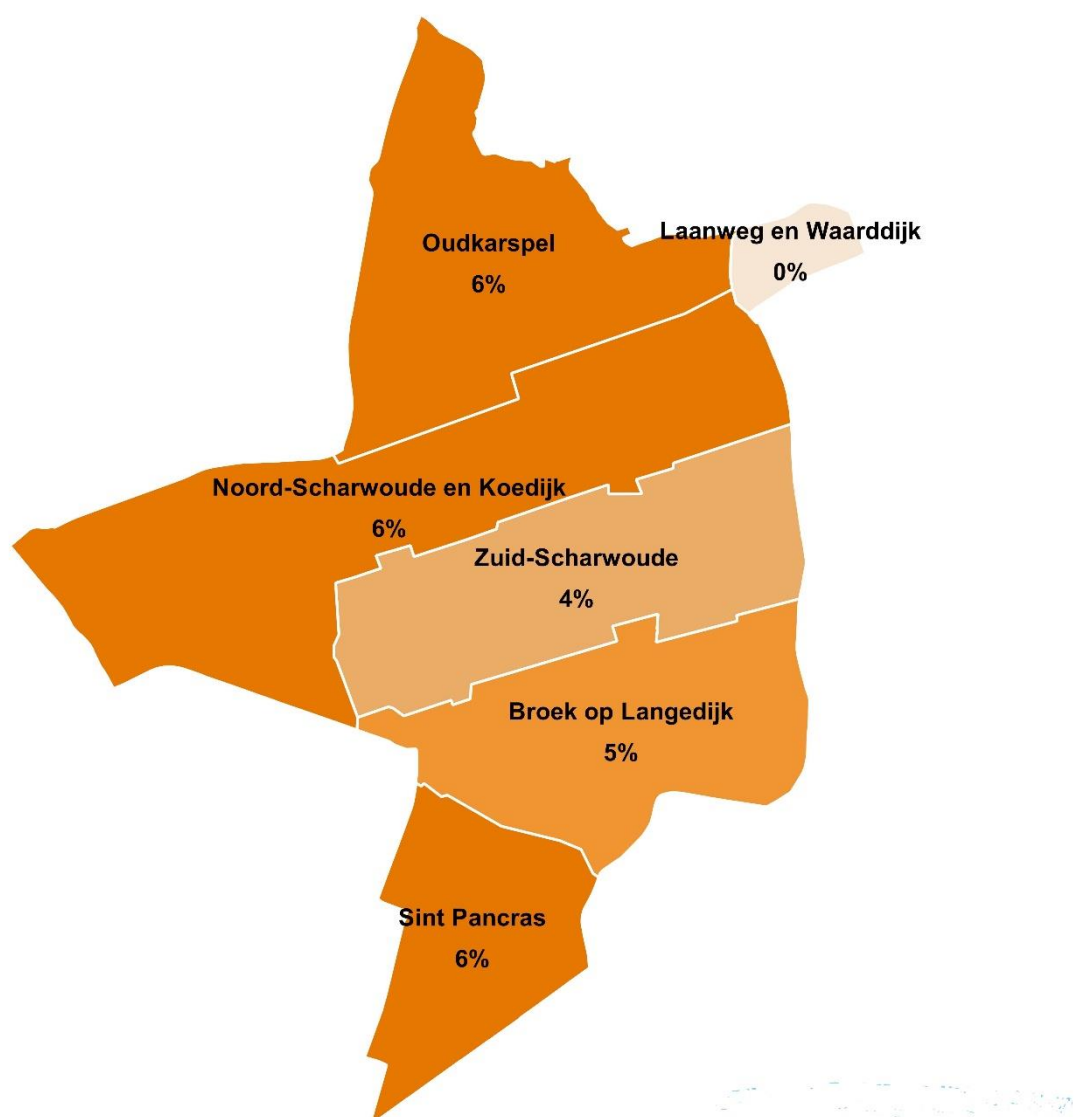
De volgende tabel geeft de verdeling naar woongebied van alle huishoudens in Langedijk weer.

Tabel 1.1.5 Minimahuishoudens naar woonplaats

Woonplaats	2017	
	Aantal	Aandeel
Zuid-Scharwoude	92	16%
Noord-Scharwoude /Koedijk	148	25%
Oudkarspel	96	16%
Broek op Langedijk	118	20%
Sint Pancras	139	23%
Totaal	593	100%

De meeste minimahuishoudens wonen Noord-Scharwoude/Koedijk en Sint Pancras. In de volgende figuur het aandeel minima per woonplaats.

Figuur 1.1.1. Aandeel minima per woonplaats

De minimahuishoudens zijn gelijkmatig verdeeld over de woonplaatsen.

Achtergrond

De volgende tabel geeft een overzicht van de minima op basis van de achtergrond van de oudste persoon in het huishouden.

Tabel 1.1.6 Achtergrond minimahuishoudens, inkomen tot 120%

Achtergrond	2017		Aandeel van alle huish.
	Aantal	Aandeel	
Nederlandse achtergrond	353	60%	4%
Westerse migratieachtergrond	48	8%	7%
Niet-westerse migratieachtergrond	192	32%	23%
Totaal	593	100%	5%

De grootste groep minima heeft een Nederlandse achtergrond en 32 procent van alle minima in de gemeente heeft een niet-westerse migratieachtergrond. Afgezet tegen alle huishoudens is de bevolkingsgroep met een niet-westerse achtergrond oververtegenwoordigd: bijna een kwart van alle niet-westerse migratieachtergrond huishoudens heeft een inkomen tot 120 procent Wsm. Onder huishoudens met een Nederlandse achtergrond is dit aandeel met 4 procent fors lager.

1.2. Langdurige minima

In deze paragraaf gaan we nader in op de achtergrondkenmerken van de groep die we langdurige minima noemen. Dit zijn huishoudens die langer dan drie jaar leven van een inkomen tot 120 procent Wsm.

De volgende tabel geeft een overzicht van het aantal jaren dat de minimahuishoudens in Langedijk zijn aangewezen op een minimuminkomen.

Tabel 1.2.1 Duur op het minimuminkomen

Duur	2017	
	Aantal	Aandeel
Tot een jaar	66	11%
Tussen 1 en 3 jaar	232	39%
Langer dan 3 jaar	295	50%
Totaal	593	100%

De helft van alle minima in de gemeente Langedijk leeft al minstens drie jaar op een inkomen tot 120 procent Wsm. Het absolute aantal huishoudens dat langdurig afhankelijk is van een minimuminkomen is 295.

Inkomensbron

De volgende tabel geeft de inkomensbron weer van de langdurige minima.

Tabel 1.2.2 Inkomensbron langdurige minima

Inkomensbron	2017		Aandeel van alle minimahuish.
	Aantal	Aandeel	
Participatiewet	153	52%	57%
AOW	99	33%	87%
Ander inkomen	43	15%	20%
Totaal	295	100%	50%

Bijna de helft van de langdurige minimahuishoudens moet rondkomen van een bijstandsuitkering. Verhoudingsgewijs vinden we de meeste langdurige minima onder AOW'ers; 87 procent van de AOW-gerechtigde minima heeft al drie jaar of langer een minimuminkomen. Gezien hun leeftijd is dit ook logisch, zij hebben immers geen perspectief meer op inkomensverbetering (door arbeid).

Huishoudtype

Het volgende overzicht geeft het huishoudtype van de langdurige minimahuishoudens weer.

Tabel 1.2.3 Langdurige minimahuishoudens naar type huishouden

Huishoudtype	2017		Aandeel van alle minimahuish.
	Aantal	Aandeel	
Alleenstaand	134	45%	49%
Eenoudergezin	53	18%	50%
Meerpersoons zonder kinderen	71	24%	60%
Meerpersoons met kinderen	37	13%	40%
Totaal	295	100%	50%

Afgezet tegen alle minima zijn meerpersoons huishoudens zonder kinderen vaker langdurig op een minimuminkomen aangewezen en meerpersoons huishoudens met kinderen het minst vaak.

Leeftijd

De volgende tabel geeft de leeftijdsopbouw weer van langdurige minimahuishoudens.

Tabel 1.2.4 Langdurige minimahuishoudens naar leeftijd

Leeftijdscategorie	2017		Aandeel van alle minimahuish.
	Aantal	Aandeel	
Tot 27 jaar	3	1%	9%
27 tot 45 jaar	86	29%	40%
45 tot AOW-leeftijd	107	36%	46%
AOW-leeftijd	99	34%	87%
Totaal	295	100	50%

Onder de jongere huishoudens bevinden zich, logischerwijze, relatief weinig langdurige minima terwijl we onder oudere huishoudens juist meer langdurige minima vinden.

Achtergrond

In onderstaande tabel geven we de verdeling naar achtergrond van de langdurige minimahuishoudens weer.

Tabel 1.2.5 Langdurige minimahuishoudens naar achtergrond

Achtergrond	2017		Aandeel van alle minimahuish.
	Aantal	Aandeel	
Nederlandse achtergrond	187	63%	53%
Westerse migratie achtergrond	27	9%	56%
Niet-westerse migratie achtergrond	81	28%	42%
Totaal	295	100	50%

Minima met een niet-westerse migratieachtergrond zijn minder vaak langdurig minima dan minimahuishoudens met een Nederlandse achtergrond.

2. Kinderen in armoede

In dit hoofdstuk besteden we aandacht aan kinderen in de leeftijd tot 18 jaar die opgroeien in een huishouden met een inkomen tot 120 procent Wsm. We geven een aantal kenmerken weer. In de bijlage staan de kenmerken van alle kinderen.

2.1. Kinderen in minimahuishoudens

In onderstaande tabel staat het aantal kinderen in (minima)huishoudens in de gemeente.

Tabel 2.1.1 Aantal kinderen in (minima)huishoudens

Categorie	2017
Alle kinderen	5.865
Kinderen in minimahuishoudens tot 120%	363
Aandeel kinderen in minimahuishoudens	6%

Van de 5.865 kinderen in Langedijk leven er 363 in een huishouden met een inkomen tot 120 procent Wsm. Procentueel gezien is dit 6 procent van alle opgroeiende kinderen in de gemeente.

Naar leeftijd maken we onderscheid in kinderen tot 4 jaar, van 4 tot 12 jaar (basisschoolleeftijd) en 12 tot 18 jaar (voortgezet onderwijs).

Leeftijd

Tabel 2.1.2 Kinderen in (minima)huishoudens naar leeftijd

Leeftijd	2017		Aandeel van alle kinderen
	Aantal	Aandeel	
Tot 4 jaar	55	15%	5 %
4 tot 12 jaar	176	49%	7 %
12 tot 18 jaar	132	36%	6 %
Totaal	363	100%	6 %

Bijna de helft van de kinderen die opgroeien in een huishouden met een inkomen tot 120 procent Wsm is tussen de 4 en 12 jaar.

Inkomensbron

Tabel 2.1.3 Kinderen in minimahuishoudens naar inkomensbron

Inkomensbron	2017	
	Aantal	Aandeel
Participatiewet	228	63%
AOW	4	1%
Ander inkomen	131	36%
Totaal	363	100%

Naar bron van het inkomen zien we dat 63 procent van de kinderen in minimahuishoudens opgroeit in een huishouden met een bijstandsuitkering. Er zijn 131 kinderen die opgroeien in een huishouden met een ander inkomen.

Huishoudtype

Tabel 2.1.4 Kinderen in (minima)huishoudens naar type huishouden

Huishoudtype	2017		Aandeel van alle kinderen
	Aantal	Aandeel	
Eenoudergezin	180	50%	26%
Meerpersoons met kinderen	183	50%	4%
Totaal	363	100%	6%

Van alle kinderen die opgroeien in een eenoudergezin leeft een kwart in een minimahuishouden. Onder kinderen die opgroeien in een gezin met twee ouders, is dat aandeel een stuk lager; 4 procent.

Achtergrond

Tabel 2.1.5 Kinderen in (minima)huishoudens naar achtergrond

Achtergrond	2017		Aandeel van alle kinderen
	Aantal	Aandeel	
Nederlandse achtergrond	140	39%	3%
Westerse migratie achtergrond	20	5%	7%
Niet-westerse migratie achtergrond	203	56%	37%
Totaal	363	100%	6%

Kinderen in een huishouden met een niet-westerse migratieachtergrond groeien veel vaker op in een minimahuishouden dan kinderen in huishoudens met een andere achtergrond.

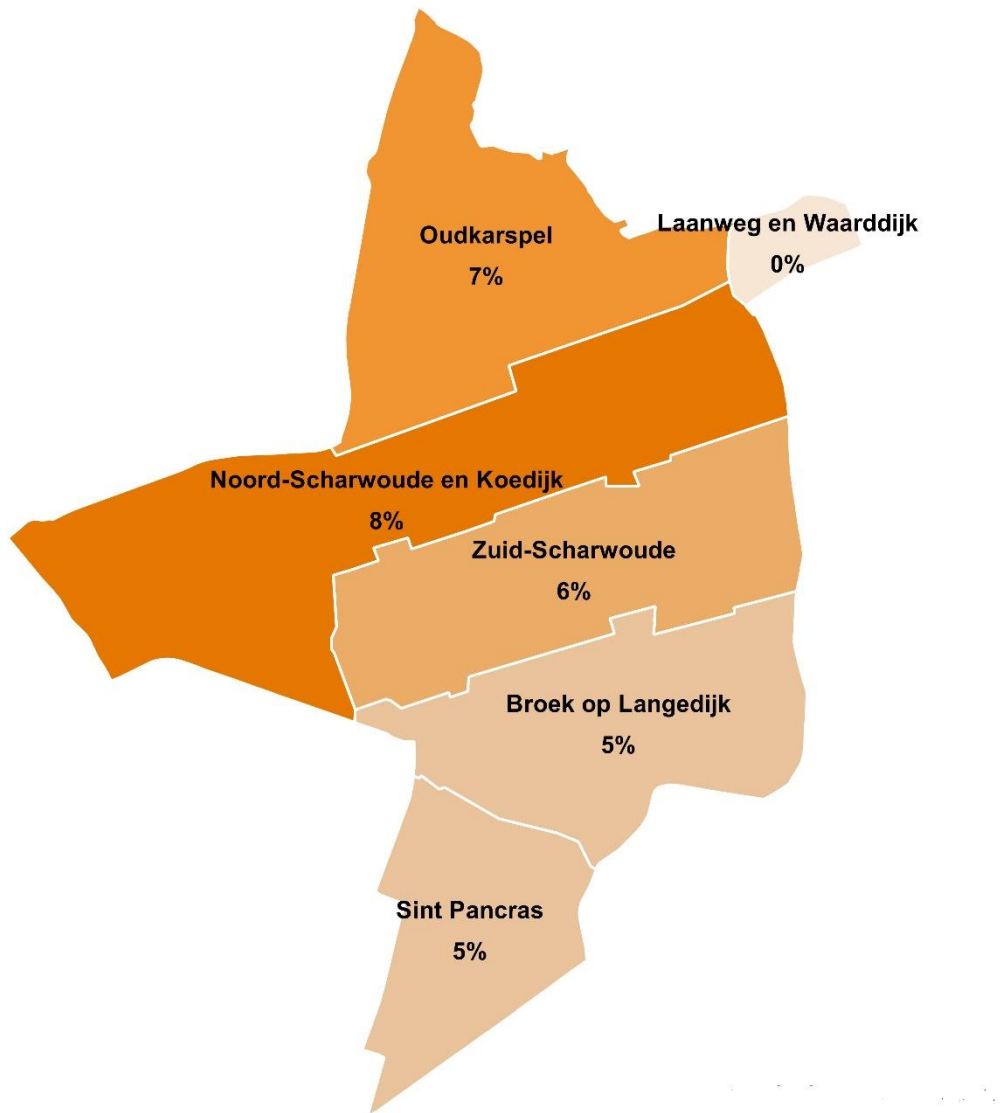
Geografische spreiding

Tabel 2.1.6 Kinderen in (minima)huishoudens naar woonplaats

Woonplaats	2017	
	Aantal	Aandeel
Zuid-Scharwoude	70	19%
Noord-Scharwoude /Koedijk	99	27%
Oudkarspel	54	15%
Broek op Langedijk	74	20%
Sint Pancras	66	18%
Totaal	363	100%

De meeste minimakinderen wonen in Noord-Scharwoude/Koedijk. In de volgende figuur staat het aandeel minimakinderen per woonplaats.

Figuur 2.1.1. Aandeel kinderen in (minima)huishoudens naar woonplaats

Kinderen in Noord-scharwoude/Koedijk groeien in verhouding vaker op in een minimahuishouden dan kinderen in andere woonwijken (8 procent van alle kinderen).

3. Minimaregelingen

Inwoners van de gemeente Langedijk met een laag inkomen kunnen een beroep doen op diverse regelingen om hun lasten te verlichten of het maatschappelijk participeren te versterken. In dit hoofdstuk gaan we nader in op het gebruik en bereik onder de doelgroep van verschillende inkomensondersteunende voorzieningen. Daarnaast beschrijven we de kenmerken van de huishoudens die van de regelingen gebruik maken. Het gebruik is gemeten op huishoudniveau over de periode november 2016 tot november 2017.

3.1. Regelingen voor het minimabeleid

De volgende tabel geeft de minimaregelingen in de gemeente weer.

Tabel 3.1.1 Overzicht regelingen minimabeleid

Regeling	Inkomensgrens	Doelgroep
Kwijtschelding	100%	488
Bijzondere bijstand	100% / 120%	488 / 593
Individuele inkomens toeslag	120%	199
Collectieve zorgverzekering	120%	593
Computerregeling	120%	n.b.
Minimapas	120%	593
Vergoeding eigen bijdrage schoolfonds	120%	308 kinderen
Jeugdportfonds	120%	308 kinderen

3.2. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Huishoudens kunnen kwijtschelding aanvragen voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting. De doelgroep voor de kwijtschelding bestaat uit huishoudens met een inkomen op of rond het voor dat huishoudtype geldende sociale minimum¹. Omdat kwijtschelding wordt verstrekt voor een kalenderjaar kijken we hier naar het gebruik in 2017.

Tabel 3.2.1 Gebruik en bereik kwijtschelding

Categorie	2017
Doelgroep	488
Gebruik kwijtschelding	306
Percentage bereik	63%

In 2017 is aan 306 huishoudens kwijtschelding verstrekt, dit is 63 procent van de doelgroep. Bij veel andere gemeenten zien we een bereik van zo'n 70 à 75 procent.

Kenmerken huishoudens die gebruik maken van de kwijtschelding in 2017

- Meerpersoonshuishoudens met kinderen maken vaker gebruik van de kwijtschelding;
- Naar achtergrond is het gebruik onder huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond het hoogst.

¹ De kwijtschelding kent andere vermogensnormen dan de rest van de minimaregelingen. Omdat we echter geen gegevens hebben over het vermogen van minima kijken we puur naar het inkomen (100 procent Wsm).

3.3. Bijzondere bijstand

Het bijzondere bijstandsbeleid van de gemeente Langedijk is erop gericht om mensen die bijzondere noodzakelijke kosten hebben en deze niet zelf kunnen betalen, te ondersteunen.

De gemeente beoordeelt wanneer er sprake is van bijzondere omstandigheden. Voor een aantal kostensoorten geldt een inkomensgrens van 100 procent Wsm.

Tabel 3.3.1 Gebruik en bereik bijzondere bijstand

Categorie	2017
Doelgroep	593
Gebruik bijzondere bijstand	188
Percentage bereik	32%

In de periode november 2016 tot november 2017 hebben 188 huishoudens één of meerdere keren gebruik gemaakt van de bijzondere bijstand, ofwel 32 procent van de doelgroep tot 120 procent Wsm.

Kenmerken huishoudens die gebruikmaken van bijzondere bijstand in 2017

- Huishoudens met een overig inkomen maken vaker gebruik van de bijzondere bijstand dan huishoudens met een bijstandsuitkering of met AOW;
- Meerpersoons huishouden met kinderen maken vaker gebruik van de bijzondere bijstand dan andere huishoudens;
- Minima met een Nederlandse achtergrond hebben vaker gebruikgemaakt van de bijzondere bijstand dan minima met een migratieachtergrond.

3.4. Individuele inkomenstoelage

De individuele inkomenstoelage is bedoeld als inkomensondersteuning voor mensen die langdurig afhankelijk zijn van een minimuminkomen. In Langedijk behoort iedereen tussen de 21 jaar en AOW-leeftijd, die gedurende een periode van drie jaar een inkomen heeft tot 120 procent, tot de doelgroep. Verder geldt als voorwaarde voor toekenning dat er geen perspectief op inkomensverbetering door werkaanvaarding (meer) mag zijn.

Tabel 3.4.1 Gebruik en bereik individuele inkomenstoelage

Categorie	2017
Doelgroep	199
Gebruik individuele inkomenstoelage	76
Percentage bereik	38%

In 2017 hebben 76 huishoudens gebruikgemaakt van de individuele inkomenstoelage.

Kenmerken huishoudens die gebruikmaken van de individuele inkomenstoelage in 2017

- Alleenstaande huishoudens maken het vaakst gebruik van de individuele inkomenstoelage;
- Het gebruik onder huishoudens met een niet-westers allochtone achtergrond is hoger dan huishoudens met een andere achtergrond.

3.5. Collectieve zorgverzekering

De gemeente Langedijk biedt minima met een inkomen tot 120 procent Wsm de mogelijkheid om deel te nemen aan de collectieve zorgverzekering bij Univé verzekeringen. Minima krijgen korting op de premie voor de basis- en de aanvullende verzekering. Omdat een zorgverzekering voor een heel kalenderjaar geldt, geven we voor het gebruik de huishoudens weer die in 2017 gebruikmaken van de collectieve zorgverzekering.

Tabel 3.5.1 Gebruik en bereik collectieve zorgverzekering

Categorie	2017
Doelgroep	593
Gebruik collectieve zorgverzekering	317
Percentage bereik	53%

In 2017 hebben 317 huishoudens gebruikgemaakt van de collectieve zorgverzekering, oftewel 53 procent van de doelgroep. Dat is hoger dan we bij andere gemeenten zien (meestal rond de 35 procent).

Kenmerken huishoudens die gebruikmaken van de collectieve zorgverzekering in 2017

- Huishoudens met een AOW-inkomen maken het vaakst gebruik van de collectieve zorgverzekering, gevolgd door huishoudens met een overig inkomen.

3.6. Computerregeling

In het voorgezet onderwijs is het hebben van een computer noodzakelijk. Huiswerk wordt vaak opgegeven via de computer en vaak moet het huiswerk ook worden gemaakt met behulp van een computer. Kinderen die thuis niet beschikken over een computer lopen een grotere kans dat ze digitale ontwikkelingsachterstand oplopen en dat ze niet mee kunnen doen op school. De hoge aanschafkosten vormen voor ouders met een minimuminkomen veelal een probleem. Daarom wordt een computer verstrekt als binnen het gezin kinderen wonen in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar.

De doelgroep is niet vast te stellen omdat we niet weten wie thuis geen computer heeft.

Tabel 3.6.1 Gebruik computerregeling

Categorie	2017
Gebruik computerregeling	13

In de analyseperiode hebben 13 huishoudens gebruikgemaakt van de computerregeling.

3.7. MeedoenPas

De MeedoenPas is een pas waar een tegoed op staat voor bijvoorbeeld een lidmaatschap van een sport- of muziekvereniging. Aan de pas is een budget gekoppeld, afhankelijk van de gezinssituatie:

- Alleenstaanden € 385,-
- Alleenstaande ouders: € 495;
- Gehuwden/samenwonenden: € 550.

Tabel 3.7.1 Gebruik MeedoenPas

Categorie	2017
Doelgroep	593
Gebruik MeedoenPas	448
Percentage gebruik	75%

In 2016 zijn er aan 448 huishoudens passen verstrekt, omdat we voor deze monitor niet beschikken over een bestand worden alleen totalen weergegeven. In totaal heeft 75 procent van de minimahuishoudens een MeedoenPas.

3.8. Vergoeding ouderbijdrage

De vergoeding ouderbijdrage is voor ouders met kinderen in de leeftijd van 4-18 jaar. Voor kinderen die naar het basisonderwijs gaan is de vergoeding € 50 en voor kinderen in het voortgezet onderwijs is de vergoeding € 100.

Tabel 3.8.1 Gebruik ouderbijdrage

Categorie	2017
Doelgroep	308
Gebruik vergoeding ouderbijdrage	88
Percentage gebruik	29%

In 2016 zijn er 88 kinderen die een vergoeding hebben gekregen voor de ouderbijdrage Omdat we voor deze monitor geen beschikking hebben over een bestand kunnen we geen kenmerken van de gebruikers weergeven.

3.9. Jeugdsportfonds

Deze regeling is bedoeld voor kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar uit gezinnen met een inkomen tot maximaal 120 procent van de bijstandsnorm. Voor deze kinderen kan een aanvraag worden ingediend om lid te worden van een sport- of cultuurvereniging. Voor sport is er jaarlijks maximaal € 225,- per kind beschikbaar. Dit geld kan gebruikt worden voor contributie of lesgeld, maar ook voor benodigdheden.

Aanvragen kunnen uitsluiten door intermediairs worden ingediend. Als een aanvraag binnenkomt, wordt eerst gekeken of de tickets van 'Kinderen doen mee' al gebruikt zijn. Zo niet, dan wordt gevraagd dit eerst te gebruiken. Het resterende bedrag en/of benodigdheden worden door het fonds betaald.

Tabel 3.9.1 Gebruik ouderbijdrage

Categorie	2017
Doelgroep	308
Gebruik vergoeding ouderbijdrage	107
Percentage gebruik	35%

In 2017 zijn 107 aanvragen verwerkt bij het Jeugdsportfonds Langedijk.

3.10. Cumulatief gebruik inkomensregelingen

In deze paragraaf geven we weer of en in hoeverre minimahuishoudens gebruik maken van meerdere regelingen. Een huishouden kan van vier voorzieningen (kwijschelding, bijzondere bijstand, collectieve zorgverzekering en individuele inkomensvoetstuk) gebruik maken.

Tabel 3.10.1 Cumulatief gebruik miniregelingen, huishoudens tot 120%

Aantal regelingen	2017	
	Aantal	Aandeel
0	51	9%
1	281	47%
2	192	32%
3	57	10%
4	12	2%
Totaal	593	100%

De tabel laat zien dat 9 procent van alle minimahuishoudens (51 in getal) in de analyseperiode van geen enkele inkomensondersteunende regeling gebruik heeft gemaakt. Dit aandeel niet-gebruikers ligt in lijn lager met wat we bij de meeste andere gemeenten zien, gemiddeld ligt het aandeel niet-gebruikers rond de 15 procent. De meeste minima (47 procent) hebben gebruikgemaakt van één regeling en 32 procent heeft twee regelingen gebruikt. Een kleine groep van 2 procent (12 huishoudens) heeft gebruikgemaakt van vier regelingen.

Kenmerken niet-gebruikers

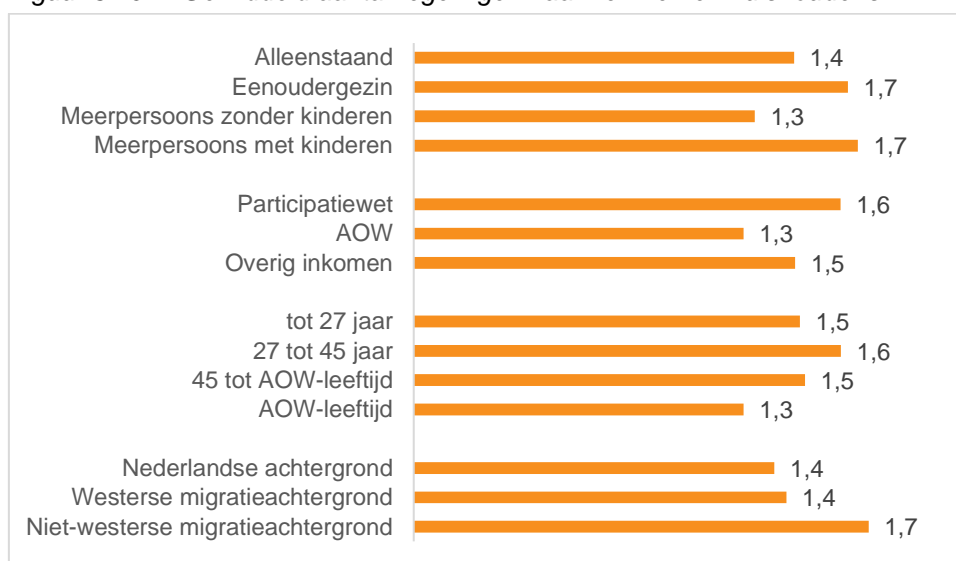
Een nadere analyse van de niet-gebruikers geeft tot het volgende beeld.

- Van alle bijstandsgerechtigden maakt 16 procent van geen enkele regeling gebruik;
- Naar herkomst behoren huishoudens met een Nederlandse achtergrond vaker tot de niet-gebruikers;
- Naar huishoudtype zien we dat alleenstaanden en meerpersoonshuishoudens zonder kinderen vaker van geen enkele regeling gebruikmaken dan gezinnen met kinderen.

Aantal inkomensondersteunende regelingen in minimahuishoudens

Gemiddeld maken de minimahuishoudens in Langedijk in de analyseperiode gebruik van 1,5 regelingen. Tussen de huishoudens is enig verschil te constateren in het gemiddeld gebruik. De volgende figuur maakt dit duidelijk.

Figuur 3.10.1. Gemiddeld aantal regelingen naar kenmerken huishoudens

- Huishoudens met kinderen maken gemiddeld van meer regelingen gebruik dan huishoudens zonder kinderen;
- AOW-gerechtigde huishoudens maken minder gebruik van regelingen dan huishoudens van een andere leeftijdscategorie;
- Tenslotte is te zien dat minimahuishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond van gemiddeld meer regelingen gebruikmaken dan huishoudens met een andere achtergrond. Bij het gebruik per regeling werd al duidelijk dat het bereik onder minimahuishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond relatief het hoogst is.
- Sommige huishoudens kunnen van meer regelingen gebruik maken dan andere omdat ze op meer regelingen recht hebben. Dit heeft uiteraard invloed op het gemiddelde gebruik.

4. Minima met Wmo en schuldhulpverlening

In dit hoofdstuk gaan we in op het gebruik van de Wmo en de schuldhulpverlening onder minimahuishoudens. We geven een aantal kenmerken weer en vergelijken het gebruik van minimahuishoudens met het gebruik van niet-minima. Het gebruik van de voorzieningen is gemeten op huishoudniveau over de periode 1 november 2016 tot 1 november 2017.

4.1. Wmo

De volgende tabel geeft de inkomenssituatie weer van de huishoudens die gebruik hebben gemaakt van de Wmo.

Tabel 4.1.1 Inkomensverdeling Wmo-gebruikers

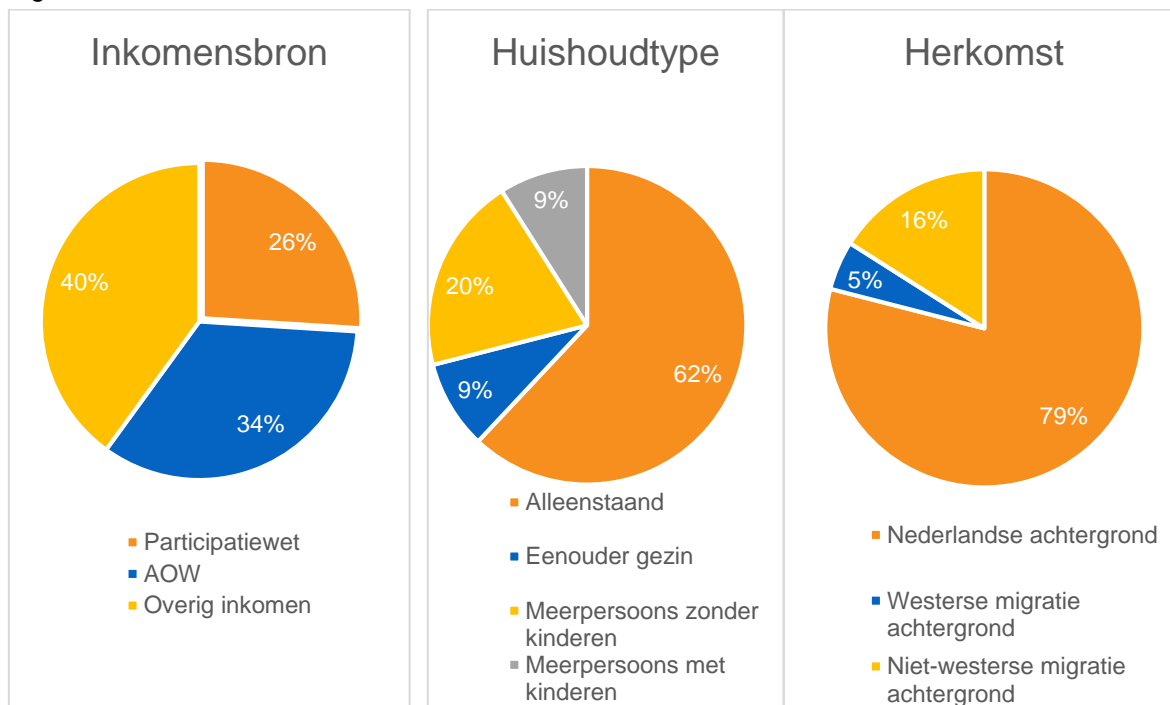
Wmo	2017		Aandeel Wmo onder alle huish.
	Aantal	Aandeel	
Tot 120% Wsm	105	17%	19%
Overige huishoudens	509	83%	4,6%
Totaal	614	100%	5%

In de analyseperiode hebben in totaal 614 huishoudens gebruikgemaakt van een of meerdere Wmo-voorzieningen. Procentueel gezien is dit 5 procent van alle huishoudens in de gemeente. Van deze huishoudens heeft 17 procent een inkomen tot maximaal 120 procent Wsm.

Kenmerken minimahuishoudens die gebruikmaken van Wmo-voorzieningen

Een nadere analyse van de minimahuishoudens die gebruikmaken van een Wmo-voorziening geeft het volgende beeld.

Figuur 4.1.1. Kenmerken Wmo-huishoudens

Ruim een derde van de minimahuishoudens met Wmo-voorziening ontvangt een AOW-inkomen en een kwart ontvangt een bijstandsuitkering. Bijna tweederde van de minimahuishoudens met een Wmo-voorziening is een alleenstaand huishouden en 18 procent is een huishouden met kinderen. Bijna 80 procent van de huishoudens heeft een Nederlandse achtergrond en 16 procent heeft een niet-westerse migratieachtergrond.

4.2. Schuldhulpverlening

Schuldhulpverlening is bedoeld voor inwoners die zelf hun problematische schulden niet meer kunnen oplossen. Het belangrijkste onderdeel van schuldhulpverlening betreft een minnelijke schuldregeling. Wanneer een minnelijk traject niet mogelijk is kan een aanvraag worden gedaan voor toelating tot de WSNP (het wettelijk traject).

Huishoudens die in de schuldsanering zitten of in de WSNP zitten kunnen ook gebruikmaken van minimaregelingen; daarvoor wordt gekeken naar het besteedbaar inkomen.

De volgende tabel geeft het aantal huishoudens weer dat een traject binnen de schuldhulpverlening heeft.

Tabel 4.2.1 Aantal huishoudens in een schuldhulpverleningstraject

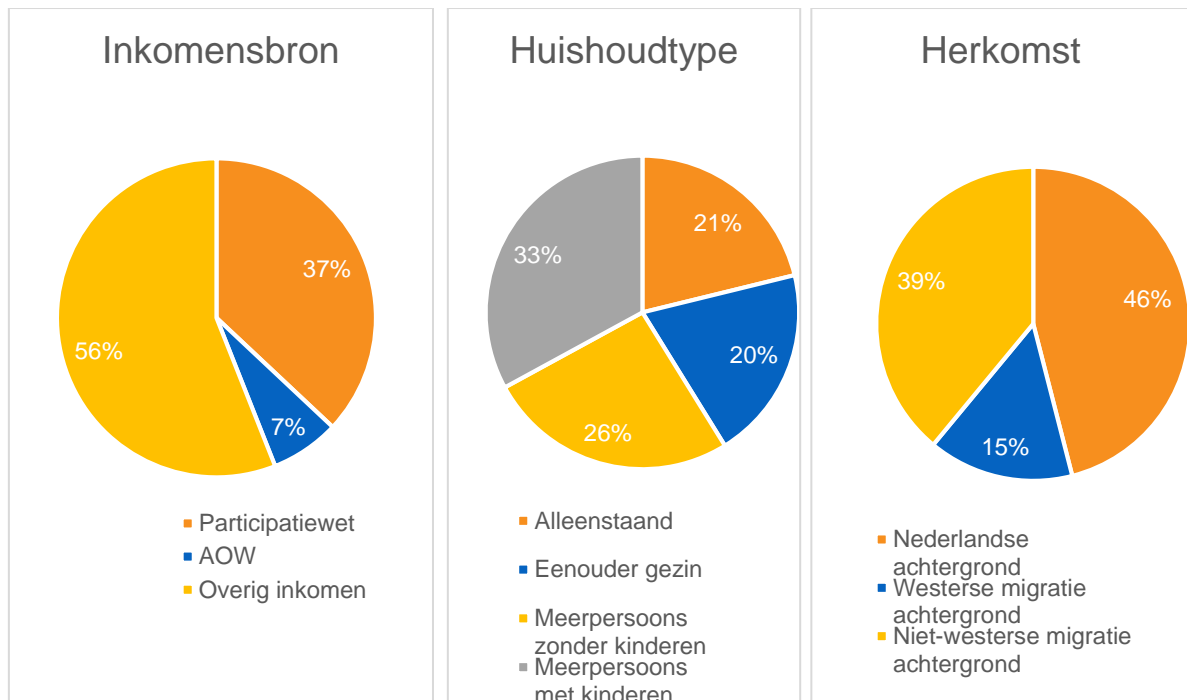
SHV	2017		Aandeel SHV onder alle huish.
	Aantal	Aandeel	
Tot 120% Wsm	54	61%	9%
Overige huishoudens	35	39%	0,3%
Totaal	89	100%	1%

In totaal hadden 89 huishoudens in de analyseperiode een schuldhulpverleningstraject, waarvan bijna 61 procent een inkomen tot 120 procent heeft. In de gehele gemeente is bijna 1 procent van de huishoudens in aanraking geweest met schuldhulpverlening. Onder minima tot 120 procent is dat 9 procent.

Kenmerken minimahuishoudens in de schuldhulpverlening

De minimahuishoudens die in een schuldhulpverleningstraject zaten hebben de volgende kenmerken.

Figuur 4.2.1. Kenmerken SHV-huishoudens

Meer dan de helft van de minimahuishoudens (56 procent) die schuldhulpverlening hebben een andersoortig inkomen dan bijstand of AOW. Ruim de helft van de minimahuishoudens die in

aanraking zijn geweest met schuldhulpverlening is een huishouden met kinderen. Bijna de helft van de huishoudens heeft een Nederlandse achtergrond en meer dan een derde heeft een niet-westerse migratieachtergrond.

4.3. Vergelijking gebruik regelingen minima en niet-minima

In deze paragraaf vergelijken we minimahuishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm met niet-minima (huishoudens met een hoger inkomen) op het gebruik van de Wmo en schuldhulpverlening.

Tabel 4.3.1 Cumulatief gebruik voorzieningen op huishoudniveau

Categorie	Wmo	SHV
Minima tot 120 procent Wsm	19,0%	9,0%
Niet-minima inkomen > 120 procent Wsm	4,6%	0,3%

Minimahuishoudens maken vaker gebruik van de Wmo en SHV dan niet-minima; 19 procent heeft eveneens gebruikgemaakt van een of meerdere Wmo-voorzieningen en 9 procent heeft ook schuldhulpverlening. Bij huishoudens met een inkomen hoger dan 120 procent Wsm (de zogenaamde niet-minima) zijn de cijfers als volgt: 4,6 procent heeft één of meerdere Wmo-voorzieningen en 0,3 procent is in aanraking geweest met schuldhulpverlening.

5. Het armoedebeleid in perspectief

Dit afsluitende hoofdstuk start met een weergave van de doelgroep van het armoedebeleid in de gemeente Langedijk, gevolgd door het bereik van de minimaregelingen.

5.1. Kenmerken doelgroep armoedebeleid

Omvang

Op 1 november 2017 hebben 593 huishoudens een inkomen tot 120 procent Wsm. Het aandeel minima is iets meer dan 5 procent en ligt onder het landelijk gemiddelde van 12 procent.

Huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond

Huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond hebben vaker een minimuminkomen dan gemiddeld; 23 procent van alle niet-westerse huishoudens heeft een inkomen tot 120 procent Wsm (gemiddeld in de gemeente is dat 5 procent). Door de komst van statushouders sinds 2015 is deze groep in veel gemeenten een stuk groter (geworden).

Huishoudens met een ander inkomen dan AOW of bijstand

In vergelijking met andere gemeenten van vergelijkbare grootte is het aandeel huishoudens met een overig inkomen (d.w.z. geen bijstand en geen AOW) hoger. Het is belangrijk om te zorgen dat deze groep niet doorstroomt naar de bijstand. Daarnaast komt deze groep minder vaak in aanmerking met de gemeente dan bijstandsgerechtigden. Daarom is het belangrijk om ze ook via andere kanalen (zoals het UWV) te informeren over de regelingen waar ze, op basis van hun inkomen, recht op hebben.

Langdurige minima

Een derde belangrijke doelgroep zijn de huishoudens die al langer dan drie jaar een inkomen tot 120 procent Wsm hebben. In de gemeente Langedijk behoort de helft (295 huishoudens) van alle minimahuishoudens tot de langdurige minima.

Kinderen in armoede en eenoudergezinnen

In totaal groeien 363 kinderen in de leeftijd tot 18 jaar op in een minimahuishouden. Dit is 6 procent van alle kinderen in de gemeente. Kinderen in een eenoudergezin hebben meer kans op armoede dan kinderen die opgroeien in een gezin met twee ouders: 25 procent tegenover 4 procent. Ook in gezinnen met een niet-westerse migratieachtergrond is het aandeel kinderen hoger dan gemiddeld: 37 procent van de kinderen uit een dergelijk gezin groeit op in een minimahuishouden.

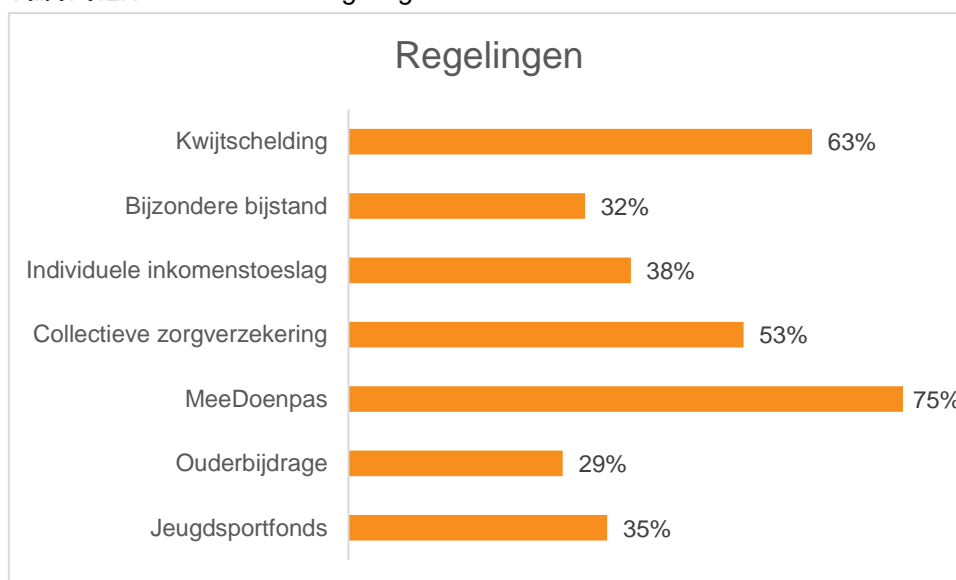
Multi-problematiek

Ongeveer 19 procent van de minimahuishoudens heeft een Wmo-voorziening en dus een zorgvraag. Voor alle huishoudens in de gemeente geldt dat 5 procent van een voorziening in de Wmo gebruik maakt: onder minima is de zorgvraag dus hoger dan onder alle huishoudens in de gemeente. Daarnaast heeft 9 procent van de minimahuishoudens een schuldhulpverleningstraject doorlopen of zit daar nog steeds in.

5.2. Gebruik minimaregelingen

Onderstaande figuur geeft het bereik weer van de minimaregelingen in de periode november 2016 tot november 2017. Dat is het gebruik op huishoudniveau afgezet tegen de doelgroep.

Tabel 5.2.1 Bereik minimaregelingen

Het gebruik van de **kwijtschelding** is met 63 procent redelijk te noemen. Het maximale bereik dat voor deze regeling mogelijk is ligt rond de 80 procent. Redenen voor het niet-gebruik zijn dat een deel van de populatie niet zelfstandig woont of te veel vermogen heeft. Onder de gebruikers van de kwijtschelding bevinden zich relatief veel huishoudens met een overig inkomen en huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond.

In de analyseperiode heeft 32 procent van alle huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm een of meerdere keren gebruikgemaakt van de **bijzondere bijstand**. Huishoudens met een bijstandsuitkering maken relatief meer gebruik van de regeling.

Voor de **individuele inkomstenstoeslag** geldt dat in de meeste gemeenten het bereik rond 60 procent ligt. Het gebruik in Langedijk met 38 procent ligt lager. Onder de gebruikers bevinden zich relatief veel minima met een niet-westerse migratieachtergrond.

Voor de **collectieve zorgverzekering** geldt dat het percentage van 53 procent gebruik boven het landelijk gangbare gemiddelde ligt van 40 procent.

Naar huishoudtype valt op dat meerpersoonshuishoudens met kinderen vaker gebruikmaken van de verzekering. Ouderen maken relatief veel gebruik van deze regeling; 72 procent heeft een collectieve zorgverzekering.

Het aantal huishoudens met een **MeedoenPas** is erg hoog met een bereik van 75 procent.

Van de regelingen **vergoeding ouderbijdrage** en **jeugdportfonds** wordt veel gebruik gemaakt. Dit zijn individuele maatwerkvoorzieningen. Omdat we voor dit onderzoek geen bestanden hebben gekregen kunnen we niks zeggen over de kenmerken van de gebruikers.

5.3. Gebruik regelingen in vergelijkend perspectief

De volgende tabel bevat een overzicht van het bereik van vier minimaregelingen in een aantal andere gemeenten met minder dan 50.000 inwoners. Omdat de uitvoering van de regelingen van plaats tot plaats op onderdelen verschilt, mogen de gepresenteerde gemeentelijke percentages **niet** als absoluut worden beschouwd.

Tabel 5.3.1 Vergelijking bereik voorzieningen op gemeentelijk niveau

Regeling	Langedijk	Dongen	Wijdmeren	Uithoorn
Kwijtschelding	63%	74%	87%	63%
Bijzondere bijstand	32%	40%	25%	-
Individuele Inkomenstoelage	38%	34%	82%	49%
Collectieve Zorgverzekering	53%	43%	17%	20%

Er zitten veel verschillen in bereik tussen de vier gemeenten. Opvallend is het hogere bereik van de collectieve zorgverzekering bij de gemeente Langedijk.

Bijlage 1. Verantwoording

Bij dit onderzoek is gebruik gemaakt van registratiegegevens van de verschillende lokale en landelijke regelingen die de gemeente uitvoert. Daarbij gaat het om de volgende voorzieningen: Participatiewet, minimaregelingen en kwijschelding gemeentelijke belastingen. Alle bron gegevens zijn via encryptie versleuteld aangeleverd zodat ze niet te herleiden zijn tot individuele natuurlijke personen.

Onderstaand beschrijven we de wijze waarop het onderzoeksbestand is aangemaakt.

Stap 1

In de eerste bewerkingsstap wordt de informatie uit de genoemde registratiebronnen aan het actuele BRP bestand (dat ook is versleuteld) gekoppeld. Op deze wijze wordt inzichtelijk welke personen gebruik maken of gebruik hebben gemaakt van welke voorziening.

Stap 2

In stap 2 wordt aan de hand van de BRP een analysebestand op huishoudniveau gemaakt. We onderscheiden 4 huishoudtypes: alleenstaanden, eenoudergezinnen, meerpersoonshuishoudens met kinderen en meerpersoonshuishoudens zonder kinderen. De operationele definities van deze begrippen treft u verderop in deze verantwoording aan.

Stap 3

Het feitelijke gebruik van voorzieningen in het jaar voorafgaand aan het peilmoment van de BRP wordt op huishoudniveau vastgesteld. Indien één persoon binnen het huishouden gebruik heeft gemaakt van een bepaalde voorziening, wordt dit toegerekend naar het hele huishouden.

Statistisch kader

In tegenstelling tot wat gangbaar is bij sociaal wetenschappelijk onderzoek is dit rapport gebaseerd op gegevens van de totale bevolkingspopulatie. Dat betekent dat de vermelde aantallen en percentages niet getoetst hoeven te worden op statistische betrouwbaarheid en altijd de feitelijke situatie weergeven.

Operationele definitie huishouden

Het bepalen van het soort en type huishouden gebeurt aan de hand van gegevens uit de bevolkingsadministratie en wel op de volgende wijze:

- indien één persoon op een adres woont, is duidelijk dat er sprake is van een alleenstaande;
- personen op één adres waartussen geregistreerde ouder-kindrelaties of echtrelaties bestaan worden tot een gezamenlijk huishouden gerekend;
- indien er één meerderjarige op een adres woont met een ouder-kindrelatie tellen we een eenoudergezin;
- indien er meer meerderjarige op een adres wonen waarbij één meerderjarige ouder is en er een ouder-kindrelatie bestaat met de andere meerderjarige (en/of minderjarige) tellen we een eenoudergezin;
- als er vier of meer meerderjarigen op een adres wonen, gaan we ervan uit dat er meerdere huishoudens op dit adres gevestigd zijn;
- indien er drie meerderjarigen zonder echtrelatie op één adres wonen, kijken we naar de gemiddelde leeftijd. Ligt die onder de 27 jaar dan rekenen we iedere persoon als een afzonderlijk (studenten)huishouden. Ligt deze boven de 27 jaar dan tellen we één meerpersoonshuishouden.
- als er minimaal 20 personen op een gezamenlijk adres wonen, registreren we een institutioneel huishouden, tenzij de gemiddelde leeftijd van alle bewoners hoger is dan de AOW-leeftijd. Iedere bewoner wordt dan als afzonderlijk huishouden meegeteld (gehouden tellen als één huishouden).

Zelfstandig huishouden

Een zelfstandig huishouden bestaat uit één of meer personen die alleen of samen in een woonruimte gehuisvest zijn en zelf in hun dagelijkse levensbehoeften voorzien.

Institutioneel huishouden

Tot de institutionele huishoudens behoren adressen met minimaal 20 personen, waarbij de gemiddelde leeftijd jonger is dan de AOW-leeftijd. Hiertoe behoren bijvoorbeeld opvangcentra, penitentiaire inrichtingen, kindertehuizen en internaten.

In de bevolkingsoverzichten in deze rapportage zijn deze personen meegeteld. In de hoofdstukken waar de inkomensverdeling in termen van huishoudens wordt besproken blijven zij buiten beschouwing.

Besteedbaar inkomen (CBS)

Besteedbaar inkomen is het bruto inkomen verminderd met de premies sociale zekerheid en andere betaalde overdrachten (zoals alimentatie) en de loon-, inkomsten- en vermogensbelasting. Het bruto inkomen omvat winst uit onderneming, bruto inkomsten uit arbeid, inkomsten uit vermogen en bruto ontvangen overdrachten (zoals AOW, Anw, WAO/WIA, studiefinanciering, kinderbijslag en huursubsidie).

Inkomensbron

In dit onderzoek worden de termen Participatiewet, AOW en 'ander' inkomen gebruikt. Voor de bijstandsgerechtigden is de inkomensbron direct vast te stellen. De AOW inkomensgrondslag is bepaald op basis van de leeftijd van de huishoudoudste. De AOW-gerechtigde huishoudens die tevens een aanvullende bijstandsuitkering ontvangen rekenen we eveneens tot deze categorie. Alle overige inkomens zijn vervolgens onder de noemer 'ander' inkomen gebracht.

Wanneer het inkomen van een huishouden alleen bestaat uit AOW dan wordt het huishouden tot de minimapopulatie gerekend.

Berekening van de duur van het minimuminkomen

De duur van de periode waarin een huishouden op het minimuminkomen leeft, wordt berekend aan de hand van een combinatie van gegevens uit verschillende bronnen. Een sluitende definiëring in termen van een volledig onafgebroken periode is niet altijd mogelijk. Indien de periode tussen het gebruik van de ene regeling en de andere maximaal 30 dagen is, wordt dit daarom toch als aaneengesloten periode gezien.

Wettelijk sociaal minimum

Het wettelijk sociaal minimum is de actuele bijstandsnorm voor het betreffende huishoudtype. Deze normbedragen worden halfjaarlijks vastgesteld. Voor AOW-huishoudens is de netto AOW-uitkering het normbedrag voor het wettelijke sociale minimum.

Achtergrond (CBS)

Voor bepaling van achtergrond wordt gekeken naar het geboorteland van de ouder(s). Een allochtoon is iemand waarvan minimaal één van de ouders in het buitenland is geboren. Inwoners afkomstig uit Europa, Noord-Amerika, Australië, Japan en Indonesië worden als mensen met een westerse migratie achtergrond gezien.

Bijlage 2. Bevolkingskarakteristieken

In deze bijlage staan de belangrijkste kenmerken van de bevolkingspopulatie in de gemeente Langedijk op 1 november 2017

Alle huishoudens

Onderstaande tabel geeft het aantal inwoners en huishoudens weer in de gemeente.

Tabel B2.1 Aantal huishoudens en inwoners Langedijk²

Categorie	2017
Aantal huishoudens	11.545
Aantal personen	27.782
Gemiddelde huishoudgrootte	2,4

In de gemeente Langedijk wonen op 1 november 2017 ruim 27.782 personen in 11.545 huishoudens. De gemiddelde huishoudgrootte komt daarmee uit op ruim 2,4 personen, iets hoger dan het landelijk gemiddelde van 2,2.

Huishoudtype

Naar huishoudtype zien we de volgende verdeling.

Tabel B2.2 Huishoudens naar type

Huishoudtype	2017		Aandeel landelijk
	Aantal	Aandeel	
Alleenstaand	3.052	26%	38%
Eenoudergezin	445	4%	7%
Meerpersoons zonder kinderen	5.196	45%	29%
Meerpersoons met kinderen	2.852	25%	26%
Totaal	11.545	100%	100%

In de gemeente Langedijk wonen in vergelijking met landelijke cijfers³ meer meerpersoonshuishoudens zonder kinderen en minder eenoudergezinnen en meerpersoonshuishoudens met kinderen.

Leeftijd

De leeftijdsopbouw van de huishoudpopulatie, uitgaande van de leeftijd van de oudste persoon in het huishouden, staat weergegeven in tabel B2.3.

Tabel B2.3 Huishoudens naar leeftijd

Leeftijdscategorie	2017		Aandeel landelijk
	Aantal	Aandeel	
Tot 27 jaar	274	2%	8%
27 tot 45 jaar	2.809	24%	28%
45 tot AOW-leeftijd	4.732	41%	38%
AOW-leeftijd	3.730	32%	27%
Totaal	11.545	100%	100%

De leeftijdsopbouw in de gemeente Langedijk wijkt af van het landelijk gemiddelde; het aandeel huishoudens vanaf 45 jaar is een stuk hoger dan landelijk.

² Alle gegevens in de tabellen in deze monitor zijn gebaseerd op gemeentelijke registratiegegevens, tenzij anders aangegeven. Landelijke cijfers zijn afkomstig van het CBS.

³ De definitie die het CBS hanteert voor eenoudergezinnen wijkt af van de definitie die KWIZ gebruikt. Het CBS hanteert geen leeftijdscriterium bij het begrip eenoudergezin en telt dus ook ouder-kind relatie mee tussen volwassenen personen. KWIZ hanteert als criterium voor een eenoudergezin dat het jongste inwonende kind jonger dan 18 jaar is.

Achtergrond

De volgende tabel geeft de achtergrond van alle huishoudens in Langedijk weer, op basis van de achtergrond van de oudste persoon in het huishouden.

Tabel B2.4 Huishoudens naar achtergrond

Achtergrond	2017	
	Aantal	Aandeel
Nederlandse achtergrond	9983	87%
Westerse migratieachtergrond	716	6%
Niet-westerse migratieachtergrond	846	7%
Totaal	11.545	100%

Bijna 87 procent van alle huishoudens in de gemeente heeft een Nederlandse achtergrond en 13 procent heeft een migratieachtergrond.

Geografische verdeling

De volgende tabel geeft de verdeling naar woongebied van alle huishoudens in Langedijk weer.

Tabel B2.5 Huishoudens naar gebied

Woonwijk	2017	
	Aantal	Aandeel
Zuid-Scharwoude	2.543	22%
Noord-Scharwoude /Koedijk	2.522	22%
Oudkarspel	1.631	14%
Broek op Langedijk	2.398	21%
Sint Pancras	2.451	21%
Totaal	11.545	100%

Bijlage 3. Kenmerken kinderen

In deze bijlage staat een aantal kenmerken van de kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar in de gemeente Langedijk.

Leeftijd

Tabel B3.1 Leeftijdsopbouw kinderen

Leeftijdscategorie	2017	
	Aantal	Aandeel
Tot 4 jaar	1.066	18%
4 tot 12 jaar	2.468	42%
12 tot 18 jaar	2.331	40%
Totaal	5.865	100%

Huishoudtype

De volgende tabel geeft de verdeling naar huishoudtype weer.

Tabel B3.2 Huishoudtype kinderen in (minima)huishoudens

Huishoudtype	2017	
	Aantal	Aandeel
Eenoudergezin	683	12%
Meerpersoons met kinderen	5.182	88%
Totaal	5.865	100%

Geografische spreiding

De volgende tabel geeft de verdeling naar woongebied weer.

Tabel B3.3 Woongebied kinderen

Woonwijk	2017	
	Aantal	Aandeel
Zuid-Scharwoude	1.181	20%
Noord-Scharwoude /Koedijk	1.180	20%
Oudkarspel	801	14%
Broek op Langedijk	1.371	23%
Sint Pancras	1.332	23%
Totaal	5.865	100%

Achtergrond

De volgende tabel geeft de verdeling naar achtergrond weer.

Tabel B3.4 Achtergrond kinderen

Achtergrond	2018	
	Aantal	Aandeel
Nederlandse achtergrond	5.038	86%
Westerse migratieachtergrond	274	5%
Niet-westerse migratieachtergrond	553	9%
Totaal	5.865	100%

Bijlage 4. Afkortingen

Tabel B4.1 Afkortingenlijst

Afkorting	
AOW	Algemene Ouderdomswet
BRP	Basisregistratie Personen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CPB	Centraal Planbureau
SHV	Schuldhelpverlening
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wsm	Wettelijk sociaal minimum
WSNP	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WW	Werkloosheidswet
ZZP	Zelfstandige zonder personeel